

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/556/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715202695
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6715202695.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľky: D. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. V. XXX/XX, XXX XX O., občan SR, zastúpená JUDr. Ľubomír Ivan, advokát, so sídlom Dukelských hrdinov 22, 960 01 Zvolen, proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o návrhu nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/91/2015-25 zo dňa 23. 03. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil, odporcovi povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov dlžníka) č. 8200046849 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 03. 08. 2012, a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Prvostupňový súd, tiež uložil zamestnávateľovi navrhovateľky S.. Z. H. - POEKOR, s miestom podnikania Žarnovická Huta 103, 966 81 Žarnovica, IČO: 33 332 576, zapísanému v Živnostenskom registri Okresného úradu Žiar nad Hronom pod číslom 612-740 povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a iných príjmov navrhovateľky podľa Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov dlžníka) č. 8200046849 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 03. 08. 2012, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že navrhovateľka podala návrh na určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy. Súčasne s návrhom na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy požiadala navrhovateľka o vydanie predbežného opatrenia. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že dňa 03. 08. 2012 uzatvorila s odporcom zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200046849 na finančnú čistku vo výške 1.500 €, zároveň uzatvorila dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej je podľa tvrdenia odporcu zamestnávateľ navrhovateľky povinný vykonávať v prospech odporcu mesačné zrážky zo mzdy navrhovateľky, vždy v riadnom výplatnom termíne a odvádzať ich na bankový účet odporcu. Zamestnávateľovi navrhovateľky bola odporcom predložená žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy a iných príjmov v prospech odporcu.

Navrhovateľka uviedla, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola s ňou ako spotrebiteľom vopred individuálne dojednaná, nakoľko musela akceptovať uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy ako súčasť zmluvy o revolvingovom úvere, inak by jej úver nebol poskytnutý. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprímeraná požiadavka odporcu disponovať s majetkom navrhovateľky, navyše nespĺňa zákonom požadované kritéria podľa ust. § 34 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a to označenie pohľadávky

(vo vzťahu ku konkretizácii platiteľa mzdy), o ktorú išlo a určenie rozsahu zrážok zo mzdy. Týmto považuje navrhovateľka dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatnú od jej počiatku, z dôvodu, že predstavuje pre ňu ako spotrebiteľa neprijateľnú zmluvnú podmienku, vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky a rozsah zrážok zo mzdy sú neurčité, nepresne určené a tým pádom neplatné. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech navrhovateľky ako spotrebiteľa.

Navrhovateľka ďalej uviedla, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy jej bola predložená v sérii dokumentov v rovnaký deň ako zmluva o revolvingovom úvere. Vychádzajúc z povahy samotnej zmluvy o revolvingovom úvere, na ktorú je de facto priamo naviazaná aj predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je zrejmé, že subjektom, ktorý má v konečnom dôsledku právo určovať výšku mesačných zrážok zo mzdy bude takmer vždy odporca, nakoľko miera jeho práv voči navrhovateľke ako druhej zmluvnej strane v súvislosti s mierou povinností dlžníka, zabezpečuje takmer úplnú dominanciu v tomto zmluvnom vzťahu, a to všetko bez toho, aby nad ním pri vykonávaní jeho domnelých práv existovala akákoľvek kontrola, pričom v konkrétnom prípade sa toto prejavuje tým, že odporca od zamestnávateľa navrhovateľky požaduje sumu o 200 % vyššiu ako jej bola na základe úverového vzťahu poskytnutá.

Navrhovateľka v závere uviedla, že vzhľadom na to, že odporca prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu ANACO s. r. o. predložil jej zamestnávateľovi Ing. E. H. - POEKOR, s miestnom podnikania Žarnovická Huta 103, 966 81 Žarnovica, IČO: 33 332 576 dohodu o zrážkach zo mzdy č. 8200046849 zo dňa 03. 08. 2012, je zrejmé, že v budúcnosti dôjde a opakovane bude dochádzať k vykonaniu zrážok z jej mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy ako súčasť zmluvy o revolvingovom úvere pritom predstavuje neprijateľnú podmienku v spotrebiteľských zmluvách. Dohoda o zrážkach zo mzdy nevyjadruje vôľu navrhovateľky predmetnú dohodu uzavrieť, navrhovateľka uviedla, že predmetnú dohodu by nebola uzatvorila, keby jej bez náležitého poučenia nebola predložená ako podmienka uzatvorenia k získaniu revolvingového úveru, ktorý by inak navrhovateľka nemala možnosť získať. Nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy navrhovateľka osvedčuje tým, že sa pri prvom výplatnom termíne začnú voči navrhovateľke vykonávať zrážky zo mzdy na základe neplatnej dohody. Za daných okolností nemá navrhovateľka žiadnu dôveru v konanie odporcu a má reálnu obavu z jeho ďalšieho postupu predovšetkým zo straty časti príjmu, keďže jej zamestnávateľ v prípade neexistencie predbežného opatrenia musí na základe žiadosti odporcu odporcovi plniť, a preto na základe uvedeného s poukazom na ustanovenia § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p. navrhuje vydať predbežné opatrenie.

Prvostupňový súd rozhodol podľa § 102 ods. 1 prvá veta, § 74 ods. 2 prvá a posledná veta, § 75 ods. 1, 2 § 79 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. f), § 76 ods. 2, § 76 ods. 4 O. s. p. uviedol, že predbežné opatrenie je procesný zabezpečovací prostriedok dočasného a provizórneho charakteru, ktorého účelom je v občianskom súdnom konaní poskytnúť okamžitú procesnú ochranu oprávnenému účastníkovi pred možnými nepriaznivými následkami. Pre nariadenie predbežného opatrenia musia byť splnené materiálne predpoklady, a to osvedčenie ohrozeného nároku, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy a preukázanie potreby nariadenia predbežného opatrenia. Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pritom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tej - ktorej veci. Pri predbežnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania uplatneného nároku. Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane odporcu vzniká odporcovi škoda, či iná ujma, prípadne mu takáto ujma hrozí.

Súd zistil, že súčasťou Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200046849 bolo zabezpečenie pohľadávky odporcu formou Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8200046849 zo dňa 03. 08. 2012. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľka, ktorá mala záujem získať od odporcu pôžičku, sa musela podrobiť tejto vopred určenej a sformulovanej Dohode o zrážkach zo mzdy. Odporca sa so žiadosťou o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy navrhovateľky obrátil priamo na zamestnávateľa navrhovateľky a požadoval, aby z jej mzdy vykonával zrážky zo mzdy. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že návrh na vydanie predbežného opatrenia je dôvodný, nakoľko, ako vyplýva z predložených listín, zo strany odporcu už došlo k použitiu Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8200046849 zo dňa

03. 08. 2012, o platnosti ktorej sa má rozhodovať v tomto konaní. Do právoplatného rozhodnutia súdu o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 8200046849 zo dňa

03. 08. 2012 uzatvorenej medzi navrhovateľkou a odporcom, je daná potreba predbežnej úpravy pomerov účastníkov. Súd preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Predbežné opatrenie však neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej a je platné iba do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Odporca v lehote v súlade s § 204 ods. 1 O. s. p. podal odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, z dôvodu podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), § 205 ods. 2 písm. d) (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým) a písm. f) (rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) O. s. p. a žiadal uznesenie zmeniť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť.

Odvolateľ uviedol, že rozhodnutie je nezákonné, nedostatočne odôvodnené. Poukázal na to, že nie je možné objektívne zistiť z čoho konkrétne súd vychádzal v otázke osvedčenia rozhodujúcich skutočností a naliehavej potreby, úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Bez overenia aká časť záväzkov, a v akej výške bola uhradená zrážkami zo mzdy vo vzťahu k zmluve o revolvingovom úvere nie je možné označiť rozhodnutie inak ako rozhodnutie predčasné a zjavne svojvoľné. Navrhovateľ zatiaľ nesplatil ani sumu poskytnutých finančných prostriedkov aj napriek pristúpeniu odporcu k uplatneniu práva na výkon zrážok zo mzdy. Z napadnutého uznesenia nie je možné zistiť jediný dôvod, resp. zákonné ustanovenia, ktoré by zakazovalo dohodu o zrážkach zo mzdy. Predpokladom úspešnosti návrhu z právneho hľadiska je to, že z tvrdených a primerane osvedčených skutkových okolností možno vyvodiť predbežný právny záver o pravdepodobnom úspešnom uplatnení alebo bránení práva toho, kto vydanie predbežného opatrenia žiada. Súd nijako neuviedol dôvody, ktoré ho viedli k predbežnému záveru o osvedčení ohrozenia práva navrhovateľa a bezprostrednej ujmy. Súd neodôvodnil, prečo je potrebné pristúpiť k nariadeniu predbežného opatrenia, v čom sú splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie, a prečo je potrebné nariadiť predbežné opatrenie v rozsahu, v akom vyplýva z uznesenia. Poukázal na to, že nemožno prehliadnuť relevantnú právnu úpravu, ktorá sa týka otázky tvoriacej súčasť posudzovania toho, či predbežné opatrenie sa má alebo nemá nariadiť. V tomto prípade takouto úpravou je napr. právna úprava zabezpečovacích inštitútov v súvislosti so spotrebiteľským právom, ktoré zákon povoľuje a výslovne predpokladá, ako aj určenie, čo vlastne dohodou o zrážkach zo mzdy bolo, resp. je uhrádzané. Zrážky zo mzdy navrhovateľa boli vykonávané dlhšiu dobu. Teda nejde o odstránenie mimoriadneho stavu jestvujúceho medzi účastníkmi. Nie je relevantne zdôvodnená naliehavosť vzniknutej situácie ani to, prečo zo mzdy navrhovateľa nemajú byť vykonávané zrážky zo mzdy nie len v celom rozsahu, ale ani v rozsahu nárokov, ktoré z pohľadu platného práva sú objektívne nesporné (ako napr. splatenie istiny úveru). Dohodou o zrážkach zo mzdy je zabezpečovaná pohľadávka ako taká, t. j. nielen v časti úrokov (odplaty) za úver, ale aj v časti istiny. Ide o zákonný inštitút.

Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie prvostupňového súdu je vo výroku vecne správne.

Predpoklady pre vydanie predbežného opatrenia sú:

- 1) naliehavosť vydania predbežného opatrenia,
- 2) dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana - osvedčenie,
- 3) odôvodnenie nebezpečenstva - bezprostredne hroziacej ujmy,
- 4) určitosť, zrozumiteľnosť, vykonateľnosť nariadeného predbežného opatrenia ,

Vždy je potrebné posúdiť existenciu prípadnej ujmy, ktorá by oprávnenému bezprostredne ho rozvila a na odvrátenie, ktoré by bolo potrebné nariadiť predbežné opatrenie.

Podľa § 76 ods. 2 O. s. p. predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Naliehavosť predbežnej úpravy a jej rozsahu sa skúma vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej.

Naliehavosť predbežnej úpravy a nárok musia byť osvedčené. Pre účely nariadenia predbežného opatrenia nárok nemusí byť nepochybne preukázaný, miera osvedčenia sa riadi situáciou, predovšetkým naliehavosťou riešenia, t. j. nezisťujú sa všetky skutočnosti, ktoré by súd musel mať zistené, keby mal vydať konečné rozhodnutie.

Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pri tom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tej, ktorej veci. Pri predbežnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania uplatneného nároku. Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodu na strane odporcu vzniká škoda, či iná ujmy, prípadne mu takáto ujma hrozí.

V merite veci sa navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú považuje za neplatnú, nakoľko ju musel akceptovať pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere, v tejto súvislosti poukázal na neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Súd mal osvedčené, že zmluva o revolvingovom úvere, ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy mali formulárový charakter (túto skutočnosť odporca ani nenamietal v odvolaní), zmluvné ujednania navrhovateľ nemohol podstatne ovplyvniť, text Dohody bol pretlačený a účastníci konania doplnili len svoje identifikačné údaje, ako aj údaje o výške pohľadávky, t. j. 1.500,00 € a výške mesačnej splátky 80,37 €. Nebolo preukázané, že by navrhovateľ v čase uzavretia zmluvy vykonával podnikateľskú činnosť, resp. že by mu úver bol poskytnutý na výkon povolania, preto podľa tvrdení má navrhovateľ postavenie spotrebiteľa.

V danej veci vzhľadom na predmet konania - neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy - nie je rozhodujúcou skutočnosťou, či navrhovateľ splatí istinu alebo nie, koľko má ešte zaplatiť, nakoľko na základe neplatného právneho úkonu odporca nemôže vykonávať zrážky zo mzdy. Sám odporca v podstate ani netvrdí a nerozporuje skutočnosti uvádzané navrhovateľom ohľadne uzatvárania zmluvy o vykonaní zrážok zo mzdy. V dohode o zrážkach zo mzdy je len všeobecne uvedená čiastka 1.500,00 € a v žiadosti zaslanej odporcom zamestnávateľovi navrhovateľa na výkon zrážky zo mzdy je uvedená suma k 23. 02. 2015 vo výške 3.584,16 €, pričom zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená dňa 03. 08. 2012.

V merite veci sa navrhovateľ domáha určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcom dňa 03. 08. 2012 je neplatná, poukázal na novelu zák. č. 250/2007 Z. z. § 5a (účinnú od 01. 05. 2014) podľa, ktorej je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Zároveň poukázal na to, že subjektom, ktorý v konečnom dôsledku má určovať výšku konečných zrážok je vždy odporca, má zabezpečenú dominanciu vo vzťahu, a to všetko bez toho, aby nad ním pri vykonávaní jeho domnelých práv existovala akákoľvek kontrola, pričom v konkrétnom prípade sa toto prejavuje tým, že žalovaný od zamestnávateľa požaduje sumu o 200 % vyššiu ako bola poskytnutá na základe úverového vzťahu.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na prípad O./POHOTOVOSŤ, C-30/12, kde z pripomienok európskej komisie vo vzťahu výkladu čl. 17 a 38 Charty základných práv a čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie vyplýva, že dohody o zrážkach zo mzdy predstavujú úskalie v tom, že na ich základe zo mzdy dlžníka môžu byť uspokojované aj tie časti pohľadávky veriteľa, ktoré sa zakladajú na nekalých podmienkach uvedených v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Zamestnávateľ, ani dlžník nemajú možnosť tieto zrážky jednostranne zastaviť.

Nemožno dať za pravdu námietkam odporcu (a vyhovieť jeho odvolaniu), ktorými uvádzal, že v podstate si zabezpečuje len istinu, resp. že doteraz nebola splatená istina, ktorú uhradil. Treba konštatovať, že už teraz je zrejmé, že odporca sa domáha úhrady vo výške viac ako dvojnásobku požičanej sumy. Odvolací súd nepopiera, že dohoda o zrážkach zo mzdy slúži na zabezpečenie riadneho splácania

záväzkov, avšak vzhľadom na spotrebiteľský charakter vzťahu nemožno prehliadnuť ani to, že by tento vzťah nebol podrobený súdnej kontrole, resp. že by spotrebiteľ nemal možnosť kontroly zrážaných súm, a to z dôvodu, že výška uplatnenej sumy voči zamestnávateľovi navrhovateľa je výlučne v dispozícii odporcu. Dohoda o zrážkach zo mzdy, ak je platne uzatvorená, môže slúžiť len na zabezpečenia a uspokojenie pohľadávky v zákonnej výške, teda v zákonom dovolenej, s prihliadnutím na spotrebiteľské právo. Navrhovateľ nemá možnosť zrážky priamo zastaviť. Veriteľ výšku dlhu jednostranne diktuje bez možnosti súdnej kontroly. Treba prihliadnuť na to, že spotrebiteľ často zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť, pričom dochádza k zrážkam zo mzdy na sumy, ktoré vyplývajú z neprijateľných podmienok zmluvy. V podstate odporca inštitútom dohody o zrážkach zo mzdy, by mohol obísť dôležitý prvok spotrebiteľského práva a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok. Je nevyhnutné poskytnúť spotrebiteľovi ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euro- nekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí súd brať ohľad.

Odvolačný súd konštatuje, že skutkový stav v štádiu potrebnom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nebol medzi účastníkmi konania sporný.

Za daného stavu považoval odvolací súd predložené listinné dôkazy a navrhovateľom uvádzané tvrdenia za dostatočné pre nariadenie predbežného opatrenia, navrhovateľ osvedčil nárok a aj bezprostredne hroziacu ujmu, ktorá by hrozila na jeho majetku, ak by boli vykonané zrážky na základe neplatného právneho úkonu. Až v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či dohoda o zrážkach zo mzdy je platná, resp. neplatná. Pri rozhodnutí odvolací súd prihliadol najmä na preventívnu povahu predbežného opatrenia, ktorým sa má zabrániť podstatnému zhoršeniu postavenia účastníka/ navrhovateľa vykonaním nedôvodných zrážok zo mzdy. Pokiaľ by nedošlo k nariadeniu predbežného opatrenia, navrhovateľovi by boli vykonávané zrážky zo mzdy, ktorých celková výška by na základe dohody o zrážkach zo mzdy nemusela korešpondovať s celkovou sumou, akú by navrhovateľ mal odporcovi zaplatiť. V tomto rozsahu by navrhovateľovi mohla vzniknúť škoda, ktorá by vzhľadom na jeho postavenie spotrebiteľa mala omnoho väčší dopad na ochranu jeho práv ako slabšieho účastníka zmluvy v porovnaní s dopadom na odporcu, v prípade pozastavenia zrážok zo mzdy ako silnejšej strany zmluvného vzťahu, ktorá si môže vymáhať oprávnenú pohľadávku aj iným spôsobom. Povinnosť uložená odporcovi zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľa v prospech odporcu, je uložená iba predbežným opatrením, a v prípade, že návrh bude zamietnutý odporcovi nebráni nič domáhať sa plnenia zo strany navrhovateľa, či už na základe dohody o zrážkach zo mzdy, ak je platná, alebo inak uplatniť svoj nárok. Pokiaľ nebude právoplatne vyriešená spornosť namietanej dohody, nie je možné uvažovať, že rozhodnutie súdu o nariadení predbežného opatrenia je neprimerané vo vzťahu k odporcovi.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.